



JÖNKÖPING UNIVERSITY  
*School of Health and Welfare*

UTBILDNINGSPLAN  
**Sjuksköterskeprogrammet, 180 högskolepoäng**  
Programstart: Våren 2018



## UTBILDNINGSPLAN

# Sjuksköterskeprogrammet, 180 högskolepoäng

*Study Programme in Nursing, 180 credits*

---

Programkod:	HGSJU	Programstart:	Våren 2018
Fastställd av:	VD 2007-03-13	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Reviderad av:	VD 2016-07-07		
Version:	11		
Diarienummer:	2016/2729 Avdelningen för omvårdnad		

---

### Examensbenämning

Sjuksköterskeexamen och Filosofie kandidatexamen med huvudområdet omvårdnad

Bachelor of Science in Nursing and Bachelor of Science with a major in Nursing

### Programbeskrivning

#### **Omfattning**

Utbildningsprogrammet omfattar 180 högskolepoäng och leder till yrkesexamen som sjuksköterska samt kandidatexamen med huvudområdet omvårdnad. Mål för kandidatexamen framgår av Högskoleförordningens examensordning (Högskoleförordningen SFS 1993:100 ändrad 2006:1053, bilaga 2).

Programmet är uppbyggt av kurser. Till varje kurs finns en fastställd kursplan med angivna förkunskapskrav. Utbildningsprogrammet omfattas av obligatoriska kurser i huvudområdet omvårdnad motsvarande om 120 högskolepoäng samt medicinska och samhälls- och beteendevetenskapliga ämnen omfattande 60 hp. Dessutom ingår en valbar kurs om 7,5 hp i ämnen inom sjuksköterskans kompetensområde. Valet av kurs kan ske inom Hälsohögskolans utbud bland de kurser där den studerande är behörig att antas. Antal valbara poäng kan garanteras inom Hälsohögskolans kursutbud. Någon platsgaranti för en viss valbar kurs kan ej ges. Utbudet av valbara kurser kan variera. För studenter som väljer att läsa den valbara kursen vid andra universitet och högskolor ska detta val göras i samråd med programansvarig, så att lärandemålen för kursen faller inom ramen för programmet.

Ett läsår om 40 veckor omfattar 60 högskolepoäng. En vecka motsvarar i genomsnitt 1,5 högskolepoäng och omfattar minst 40 timmar studier.

#### **Innehåll och uppläggning**

Personcentrerad vård genomsyrar hela utbildningen och kännetecknas av att den vårdsökande blir sedd och förstörd som en unik person med individuella behov, värderingar och förväntningar. En personcentrerad vård bygger på en god relation mellan den vårdsökande och sjuksköterskan, något som sjuksköterskan har ansvar för att skapa. De specifika kunskaper inom huvudområdet omvårdnad finns inom begreppen; vårdsökande person, transition, interaktion, omvårdnadsprocessen, omgivningen, omvårdnadsåtgärder och hälsa. 1)

Samverkan sker med det omgivande samhället genom att studenterna inom ramen för det självständiga arbetet om 15 högskolepoäng som ingår i utbildningen kan hämta frågeställningar från hälso- och sjukvårdens verksamhet vilket kan utgöra en del i det lokala förbättringsarbetet. Samverkan kan även ske genom att studenter genomför icke ämnesbestämda valbara kurser, vid fackhögskolor inom högskolan i Jönköping eller vid andra högskolor/universitet.

För att integrera teori med praxis innehåller utbildningen laborationer, praktiska övningar och

fältstudier.

Inom huvudområdet omvårdnad ingår verksamhetsförlagd utbildning. Målet med den verksamhetsförlagda utbildningen är att studenten skall integrera teori med praxis. För den verksamhetsförlagda utbildningen har studenten tillgång till studieplats inom såväl landstingets som kommunernas hälso- och sjukvård. Studieplats är förlagd till Jönköpings län eller genomförs inom ramen för internationellt utbyte. Studenten får själv stå för kostnader vad gäller resor och övernattning i samband med verksamhetsförlagda studier.

Avdelningen för omvårdnad är ansvarig för planering, samordning och utvärdering av den teoretiska såväl som den verksamhetsförlagda utbildningen.

### **Arbetsformer**

Utbildningen bedrivs med ett projekt- och problemorienterat arbetssätt där studentens eget lärande sätts i fokus. Arbetsformer anpassas efter kursens innehåll och grad av fördjupning och kan bestå av litteraturstudier, föreläsningar, laborationer, seminarier, uppgifter enskilt eller i grupp. I laborationer tränar studenten situationer som relaterar till den kommande yrkesfunktionen.

### **Internationalisering**

Hälsohögskolan arbetar aktivt för att skapa en internationell utbildnings- och forskarmiljö, vilket innefattar utbyte på student-, lärar- och forskarnivå. Internationalisering syftar till att studenten blir medveten om sin roll och sitt ansvar som professionell sjuksköterska i ett globalt perspektiv. Detta kan ske via utbytesprogram för studier utomlands men även genom möten med utländska föreläsare och utbytesstudenter.

Sjuksköterskeprogrammet har genom Hälsohögskolan bilaterala avtal med universitet och högskolor i Europa, Australien, Asien, Afrika och Nord Amerika. För studenter som väljer att läsa kurser vid andra universitet och högskolor är kravet att valda kurser har rätt kunskapsnivå och faller inom ramen för programmets målsättning, vilket avgörs av programansvarig.

### **Pedagogisk grundsyn**

Grunden för Hälsohögskolans pedagogiska syn är att individen ges frihet att söka sin kunskap samt att ta ansvar för sitt lärande och sin personliga utveckling. Målet med lärandet är att individen skaffar sig handlingsberedskap för att delta i utveckling av ett föränderligt samhälle. Den pedagogiska grundsynen innebär att:

- miljön för lärandet främjar aktivt kunskapssökande och studentens eget ansvar
- lärprocesser- och examinationsformer bidrar till utveckling av studentens förmåga till kritiskt tänkande, problemlösning, djupinläring och förståelse
- lärprocesser främjar utvecklingen av ett professionellt förhållningssätt i arbetet med patienter/klienter/brukare
- vetenskapligt förhållningssätt är en naturlig del i lärandet
- den verksamhetsförlagda utbildningen ger studenten möjligheter att observera, analysera och reflektera över olika aspekter av betydelse för hög kvalitet i arbetet.

Den pedagogiska grundsynen konkretiseras i de olika programmen genom arbetsformer som stöder studenternas lärprocesser. Regelbundna kursvärderingar skall genomföras och resultatet från dessa skall beaktas i utformningen av utbildningsplaner, kursplaner, arbetsformer och examinationsformer. I detta arbete skall studenterna vara delaktiga.

Hälsohögskolans ledning har till uppgift att återkommande följa och utvärdera utvecklingen av den pedagogiska grundsynen.

### **Huvudområdet omvårdnad**

#### **Definition av huvudområdet**

Omvårdnad är ett kunskapsområde som innefattar såväl ett vetenskapligt som ett praktiskt perspektiv. Omvårdnad innebär att utifrån en vårdsökande persons livssituation främja hälsa och välbefinnande, förebygga ohälsa samt lidande och verka för ett fridfullt och värdigt avslut av livet med betaktande av kulturell bakgrund, ålder, kön och sociala villkor. Vidare innebär omvårdnad att stärka personens egna resurser samt att tillgodose grundläggande behov. Omvårdnad riktar sig mot såväl individ, grupp som samhälle. 1)

#### **Huvudområdets progression**

Huvudområdets progression har sin utgångspunkt i Bloom´s taxonomi 2) och kursernas successiva fördjupning beskrivs i förhållande till övriga kursers innehåll. Huvudområdets progression är uppdelat i tre färdighets- och kompetenssteg på följande sätt:

Steg I fokuserar på faktakunskap och förståelse. Med faktakunskap avses termer, begrepp, principer och teorier viktiga för omvårdnad. Förståelse avser förmåga att redogöra för innebörden av centrala begrepp och hur de kommer till uttryck i omvårdnad, samt belysa dess konsekvenser. Inom detta steg studeras också sjuksköterskans yrkesroll och yrkets etiska grund. Vidare läggs grunden för ett vetenskapligt förhållningssätt till kunskap.

Steg II fokuserar på tillämpning och analys. Tillämpning innebär en form av problemlösning, varvid man använder faktakunskaper, teorier, begrepp, metoder, principer och regler inom omvårdnad. Med analys avses att bedöma hur olika delar hänger ihop, hur argument överensstämmer med slutsatser och hur orsak och verkan är sammanlänkade. Steget innebär en mer fördjupad och breddad kunskap i omvårdnad och integrering av kunskaper från andra ämnesområden. Studenten skall tillägna sig kunskaper och färdigheter för att under handledning kunna planera, genomföra och utvärdera omvårdnad. Dessutom skall studenten kunna tillämpa reflektion som stöd för lärande. Inom ramen för detta steg skall den kommande yrkesrollen utvecklas och studenten skall också kunna uppvisa början till ett professionellt förhållningssätt samt insikt i yrkesrollen vad gäller samverkan inom arbetslaget och med andra yrkesgrupper. Omvårdnadens huvudsakliga fokus är den enskilde personen och dennes behov. Steg III fokuserar på syntes och värdering. Syntes består i att med utgångspunkt i fakta och en analys göra en egen sammanställning av framtagen kunskap. Vidare att mer självständigt kunna lösa teoretiska eller praktiska problem och att föreslå utformning av omvårdnadens genomförande. Med värdering avses att kritiskt granska ett problemområde utifrån teori, författningar och egna värderingar samt kunna argumentera på ett logiskt och sammanhållet sätt. Detta steg har ett tydligt fokus på vetenskaplig skolning och innebär att studenten fördjupar sina kunskaper inom huvudområdet och utvecklar handlingsberedskap för att kunna initiera och delta i förändringsarbete inom professionen och kunna följa forskningsfronten inom huvudområdet. Studenten skall självständigt kunna söka relevant kunskap och kritiskt kunna granska och jämföra denna samt visa prov på ett kreativt tänkande. Omvårdnadens huvudsakliga fokus är personen i dess sammanhang och i den komplexa omvårdnaden.

1) Omvårdnad som huvudområde. <http://www.hhj.hj.se/xxxxx> [2011-03-18]

2) Bloom, B S (red.), Taxonomy of educational objectives. The classification of educational goals. Handbook I: cognitive domain. David McKay Company, New York 1956

## Mål

### **Allmänna mål**

Enligt Högskolelagen (SFS 1992:1434 ändrad 2006:173 1 kap. 8 §) skall utbildning på grundnivå utveckla studenternas

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

### **Centrala examensmål**

Student som genomgått utbildningsprogrammet för sjuksköterskeexamen skall enligt examensordningen (bilaga 2 Högskoleförordningen SFS 1993:100 ändrad 2006:1053) visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som sjuksköterska inom områdena:

#### *Kunskap och förståelse*

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuella forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om samband mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och

sambandets betydelse för yrkesutövningen,

- visa kunskap i planering och ledning och samordning av vård- och hälsoarbete,
- visa kunskap om förhållanden i samhället som påverka barns, kvinnors och mäns hälsa, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

#### *Färdighet och förmåga*

- visa förmåga till att självständigt och i samverkan med patienten och närstående identifiera vårdbehov, upprätta omvårdningsplan samt ge vård och behandling,
- visa förmåga att hantera läkemedel på ett adekvat sätt samt kunna informera patienten om läkemedlens effekter och biverkningar,
- visa förmåga att identifiera behov av och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete,
- visa förmåga att initiera metodförbättringar och kvalitetssäkring,
- visa förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individers och grupperns behov,
- visa förmåga att informera och undervisa olika grupper samt genomföra handledande uppgifter,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika målgrupper och därmed bidra till utvecklingen av yrket och verksamheten.

#### *Värderingsförmåga och förhållningssätt*

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och fortlöpande utveckla sin kompetens.

#### *Självständigt arbete (examensarbete)*

För sjuksköterskeexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

## **Innehåll**

### **Kurser inom utbildningsprogrammet**

#### ***Obligatoriska kurser inom huvudområdet***

##### ***Steg I***

Introduktion till omvårdnad 7,5 högskolepoäng

Vetenskaplig grundkurs 7,5 högskolepoäng

##### ***Steg II***

Hälsa och hälsofrämjande omvårdnad ur ett livscykelperspektiv 15 högskolepoäng

Personcentrerad omvårdnad I 15 högskolepoäng

Personcentrerad omvårdnad II 15 högskolepoäng

##### ***Steg III***

Personcentrerad omvårdnad vid komplexa situationer 15 högskolepoäng

Ledarskap i personcentrerad omvårdnad 7,5 högskolepoäng

Tillämpad omvårdnad vid komplexa situationer 15 högskolepoäng

Vetenskaplig metod, fortsättningskurs 7,5 högskolepoäng

Omvårdnad, examensarbete 15 högskolepoäng

#### ***Obligatoriska kurser i övriga ämnen***

##### ***Steg I***

Anatomi och fysiologi, grundkurs 7,5 högskolepoäng

Medicinsk mikrobiologi, vårdhygien och immunologi 7,5 högskolepoäng  
Sjukdomslära, diagnostik och behandling, grundkurs 7,5 högskolepoäng  
Farmakologi, grundkurs 7,5 högskolepoäng  
Psykologi, grundkurs 7,5 högskolepoäng  
Gerontologi, grundkurs 7,5 högskolepoäng

### **Steg II**

Arbetsliv och organisation 7,5 högskolepoäng  
Valbar kurs 7,5 högskolepoäng

### **Valbar kurs inom programmet**

Den valbara kursen om 7,5 högskolepoäng kan väljas inom huvudområdet eller inom stödämnena.

### **Förkunskapskrav**

Grundläggande behörighet samt Matematik 2a eller 2b eller 2c, Naturkunskap 2, Samhällskunskap 1b eller 1a1 och 1a2. Eller: Matematik B, Naturkunskap B, Samhällskunskap A.

### **Tillgodoräknande**

En student som gått igenom delar av högskoleutbildning med godkända resultat vid någon annan svensk eller utländsk högskola eller har inhämtat motsvarande kunskaper och färdigheter på annat sätt kan efter prövning få detta tillgodoräknat inom ramen för sin utbildning vid Hälsohögskolan. Efter framställan med nödvändig dokumentation av studenten, beslutar avdelningschef till vars avdelning kursen är knuten, om tillgodoräknande kan ske. Studenten skall underrättas skriftligt om innehållet i beslutet.

### **Villkor för fortsatta studier**

Mellan årskurserna finns utbildningsspärrear. För att få påbörja studier i årskurs 2 (steg 2) krävs att den studerande är godkänd i kurser om minst 30 högskolepoäng från årskurs 1 samt har genomgått resterande kurser om 30 högskolepoäng.

För att få påbörja studier i årskurs 3 (steg 3) krävs att den studerande är godkänd i kurser om minst 75 högskolepoäng, varav 45 högskolepoäng från årskurs 1 samt att övriga kurser i årskurs 1/steg 1 och årskurs 2/steg 2 är genomgångna.

Avstämning sker vecka 23 alternativt vecka 3 terminen innan övergång till årskurs 2 eller årskurs 3.

I kursplanen för respektive kurs finns särskilda behörighetsbestämmelser.

### **Examenskrav**

#### **Examen**

Sjuksköterskeexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng. Kandidatexamen i omvårdnad uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng, varav minst 90 högskolepoäng med successiv fördjupning inom huvudområdet omvårdnad.

För sjuksköterske- och kandidatexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna även ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet omvårdnad (Högskoleförordningen SFS 1993:100 ändrad 2006:1053, bilaga 2).

#### **Examens- och kursbevis**

Begäran om examensbevis sker på särskilt formulär (blanketten finns tillgänglig på högskolans hemsida) och inskickas till Studerandeenheten. Examensbevis utfärdas efter avslutad utbildning under förutsättning att examensresultaten är inrapporterade i studiedokumentationssystemet. VD utfärdar examensbevis.

Om examensbeviset avser utbildning vid mer än en högskola/universitet, skall beviset utfärdas av den högskola/det universitet där studenten senast har godkänts i prov eller slutfört sin utbildning, om inte de berörda skolorna i det enskilda fallet kommit överens om annat.

Begäran om kursbevis sker på särskilt formulär (blanketten finns tillgänglig på högskolans

hemsida) och inskickas till Studerandeenheten. Kursbevis utfärdas under förutsättning att examinationsresultaten är inrapporterade i studiedokumentationssystemet. På uppdrag av Hälsohögskolan utfärdar representant vid Studerandeenheten kursbevis.

### **Legitimation**

Efter fullgjorda kursfordringar om 180 högskolepoäng utfärdar Hälsohögskolan, på studentens begäran, examensbevis vilket ligger till grund för Socialstyrelsen utfärdande av legitimation.

### **Övrigt**

#### **Betyg**

I enlighet med av Högskolan i Jönköping fastställda bestämmelser skall i kursplanen anges de betygsgrader som används. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator).

Som betyg används A, B, C, D, E, FX, F enligt ECTS-skalan (European Credit Transfer System). Hälsohögskolan kan föreskriva om ett annat betygssystem, vilket beslutas av VD. I sådant fall anges detta i kursplanen.

#### **Begränsad examinationsrätt**

Student har rätt till tre tentamenstillfällen per kurs och läsår, undantaget de kurser där ordinarie tentamen infaller i maj/juni, då endast omtentamen i augusti kan erbjudas. Det andra examinationstillfallet skall hållas i så nära anslutning som möjligt till den ordinarie examinationen. Period för uppsamlingstentamina är en vecka i anslutning till påföljande terminstart. Avdelningschef beslutar om sådana tentamenstider, vilka annonseras senast vid slutet av innevarande termin.

En student, som tre gånger underkänts på samma kurs eller delkurs, har rätt att på begäran få en ny examinator utsedd. Beslut fattas av VD.

Efter tre underkända tentamina har student rätt att på begäran få därpå följande tentamina rättade av lärare som inte har rättat de tre underkända, och som utses av examinator eller om examinator rättat, av VD.

Om förutsättningarna för examinationen förändrats på grund av kursplaneändringar medges omprövning enligt förutvarande bestämmelser vid högst två tillfällen inom ett år efter förändringen, om inte examinator och berörd student kommer överens om annat.

#### **Studieuppehåll och återupptagande av studier**

Studieuppehåll kan endast sökas och beviljas från utbildningsprogram, inte från kurs.

Studieuppehåll söks av studenten på särskilt formulär och inges till avdelningen för omvårdnad.

Studieuppehåll beviljas för högst ett år. Förlängning kan beviljas om särskilda skäl föreligger.

Studieuppehåll beslutas av avdelningschef. Avdelningschefen skall meddela beslutet skriftligt och i samråd med studenten planera återupptagandet av studierna. Studierna bedrivs då enligt den utbildningsplan som gäller vid tidpunkten för återupptagandet.

Studenten anmäler till avdelningen för omvårdnad när studier önskas återupptas. Beslut om återupptagande av studier fattas av avdelningschef. Beslutat skall meddelas studenten skriftligt.

#### **Studieavbrott**

Begäran om studieavbrott från program eller kurs inges av studenten på särskilt formulär till avdelningen för omvårdnad. Innan studieavbrott beslutas skall studenten ha rätt till studie vägledning. Beslut om studieavbrott fattas av avdelningschef, vilken också ansvarar för att studenten avregistreras från kursen.

#### **Avbrytande av verksamhetsförlagd utbildning**

Hälsohögskolan får avbryta en students medverkan i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) under pågående kurs om student i VFU visat grov oskicklighet när han/hon tillämpat sina färdigheter på människor. En student vars VFU har avbrutits p.g.a. grov oskicklighet får inte delta i kursen på nytt innan kursansvarig eller examinator har kontrollerat och godkänt att studenten har de kunskaper och färdigheter som behövs. I samband med beslut om avbrytande ska i beslutet anges på vilka grunder avbrottet är baserat. Efter beslutet ska även en individuell plan fastställas för studenten i vilken ska framgå vilka kunskaps- och färdighetsbrister som finns, vilket stöd studenten kan räkna med, hur kontrollen ska gå till, när den första kontrollen ska äga

rum och när ev. nya kontroller får äga rum.